

Visietekst DisABILITY Filmfestival

disABILITY
FILM FESTIVAL
Leven

Samen kijken, samen zien

Beelden bepalen hoe we naar de wereld kijken. Wat we op een scherm zien, bepaalt wat we denken over hoe mensen leven. Het bepaalt wat we "normaal" vinden en wie erbij hoort. Voor veel mensen is film zelfs de belangrijkste manier om te leren hoe het is om te leven met een beperking.

Helaas komen mensen met een beperking in films en media veel minder vaak in beeld. En als ze in beeld komen, is dat vaak op dezelfde, simpele manier. Zo ontstaan vaste hokjes: mensen met een beperking worden getoond als zielig, als een grote held, of als een "voorbeeld" omdat ze gewone dingen doen. Maar echte levens zijn veel rijker, hebben veel meer kanten en zijn vooral veel menselijker.

Dit scheve beeld komt niet zomaar uit de lucht vallen. Het laat zien hoe we nu samenleven: mensen met en zonder beperking komen elkaar nog te weinig tegen. Veel kinderen en volwassenen hebben niemand met een beperking in hun eigen vriendengroep of buurt.

Omdat ze deze mensen niet echt kennen, bedenken ze zelf maar hoe het is. Dat beeld halen ze uit de media, uit verhalen van anderen of door dingen zomaar aan te nemen. Wat je niet kent, beoordeel je vaak volgens vaste hokjes of met (te veel) medelijden. In literatuur zien we dat dit gebrek aan echt contact de belangrijkste reden is waarom mensen zich ongemakkelijk blijven voelen of verkeerd over anderen denken.

Het DisABILITY Filmfestival wil een wereld waarin iedereen erbij hoort en eerlijk wordt behandeld. We doen dat niet door zomaar "meer films" te laten zien. We willen dat mensen op een nieuwe manier gaan kijken.

Onze films en activiteiten dagen je uit om na te denken: klopt het wel wat ik denk? We laten je zien hoe de wereld eruitziet door de ogen van een ander. We willen geen medelijden opwekken. In plaats daarvan kiezen we voor echte verhalen over trots, humor, liefde en het gewone dagelijkse leven. Zo leer je voor even hoe het is om iemand anders te zijn.

Echte verandering ontstaat niet door film alleen. Wat je op het scherm ziet is belangrijk, maar elkaar daarna ontmoeten is minstens zo sterk. Uit onderzoek blijkt dat hoe we over anderen denken pas echt verandert als we elkaar spreken. Niet even snel in het voorbijgaan, maar door echt de tijd te nemen voor een gesprek en naar elkaar te luisteren.

Daarom draait het DisABILITY Filmfestival helemaal om elkaar ontmoeten. We maken plekken waar iedereen welkom is: in bibliotheek Tweebronnen, in Cinema ZED, tijdens een les of in ons filmcafé. Daar kunnen mensen met en zonder beperking met elkaar praten. Makers, acteurs, studenten, gezinnen, zorginstanties en film liefhebbers komen daar samen om de wereld eens door een andere bril te bekijken.

We geloven dat mensen van elkaar leren door met elkaar om te gaan. Dat geldt voor de bezoekers, maar ook voor onze eigen medewerkers. In alles wat we doen voor het filmfestival werken mensen met een beperking mee. Zij helpen bij het kiezen van de films, bij het maken van het programma en bij de organisatie.

Zij zijn geen 'apart groepje' voor wie we dit doen, maar het zijn onze collega's die er veel vanaf weten. De zin "Niets over ons, zonder ons" is meer dan mooie praatjes alleen: het is echt hoe we alles doen. Het bepaalt hoe we keuzes maken en hoe we het festival opbouwen.

De films die we laten zien, vertellen het echte verhaal. We tonen mensen met een beperking niet als een bijzonder voorbeeld of een symbool, maar gewoon als onderdeel van de wereld.

Uit onderzoek weten we dat dit werkt: kinderen en volwassenen gaan positiever over anderen denken als ze verschillende soorten mensen zien in normale situaties.

Het is belangrijk dat de films kijken naar wat iemand wél kan, in plaats van alleen naar de beperking. En het werkt het best als de verhalen worden verteld door mensen met een beperking zelf. Onze kortfilmcompetitie (wedstrijd voor kortfilms) doet dat ook. We laten films zien waarin mensen met een beperking niet alleen meespelen, maar ze hebben de film vaak ook zelf bedacht, geschreven of gemaakt.

Daarnaast werken we voor een lange tijd samen met scholen, leraren en studenten. Film is een goed middel om dingen te laten zien waar we anders niet zo snel over praten. Maar het beeld dat we van anderen hebben, verandert pas echt door het gesprek ná de film.

Dat gebeurt als studenten woorden zoeken voor wat ze hebben gezien. Of als ze merken dat hun mening kan veranderen door te luisteren naar iemand met een andere ervaring. Daarom geven we ook workshops en lessen. We willen studenten uitdagen om zich te verplaatsen in een ander. Zo leren ze dat 'anders zijn' heel gewoon is.

Het DisABILITY Filmfestival helpt mee aan een wereld waarin iedereen echt kan meedoen. Dat betekent dat iedereen ons festival gemakkelijk moet kunnen bezoeken. We zorgen dat er geen hindernissen zijn: er zijn tolken voor gebarentaal, audiodescriptie (iemand die vertelt wat er in de film gebeurt), duidelijke bordjes, goedkope kaartjes en hulp waar dat nodig is. Ook werken we samen met andere organisaties.

Toegankelijkheid is voor ons geen 'extraatje'. Het is voor ons heel gewoon dat iedereen erbij kan zijn. Alleen zo kunnen we in een wereld met veel verschillende mensen samen van film en cultuur genieten.

Wij geloven dat cultuur en film een plek kunnen zijn waar iedereen gelijk is. Je bent daar niet "de cliënt" en de ander "de begeleider", of "de student" en "de deskundige". Je bent er gewoon als mensen die samen kijken, denken, twijfelen, lachen en leren.

Het filmfestival brengt de wereld van de zorg en de wereld van cultuur bij elkaar. Die twee werelden vinden elkaar niet altijd vanzelf. Door samen te werken met organisaties uit beide groepen, laten we zien dat cultuur voor iedereen belangrijk en bereikbaar is. Zo ontstaan er nieuwe manieren om samen te werken. Op ons festival doen we dat al. We hopen dat dit anderen in Leuven, Vlaanderen en de filmwereld op goede ideeën brengt om ook te veranderen.

Ons doel is groot. We dromen van een wereld waarin mensen met en zonder beperking heel gewoon samen leven, leren en dingen maken. Misschien komt er ooit een dag dat een apart DisABILITY Filmfestival niet meer nodig is.

Maar zolang dat nog niet zo is, bouwen we met heel ons hart verder aan dit festival. Het is een plek waar iedereen welkom is, waar we echt naar elkaar kijken en waar iedereen zijn verhaal mag vertellen.